

Beleidsnotitie Europaplein Volendam

Gemeente

EDAM

VOLENDAM

Aanleiding en doelstelling

Het Europaplein, met de Zeestraat, neemt een belangrijke plek in in het centrum van Volendam. Het gebied functioneert echter niet als een bruisend en aantrekkelijk gebied dat de gemeente voor ogen heeft, terwijl het gebied wel daartoe de mogelijkheden heeft. De gemeente wil deze potenties en kwaliteiten benutten om het gebied tot een kwalitatief waardevol deelgebied van Volendam te maken: bruisend en aantrekkelijk, met de nadruk op winkelen, verblijf, cultuur en ontmoeting. Naast de eigen bevolking, zou de dagtoerist er toe verleid kunnen worden, Volendam wat langer aan te doen.

Nadat er voor grote nieuwbouwplannen in het centrum in het verleden onvoldoende draagvlak was, is ingezet op een herinrichting van het Europaplein en omgeving. Met alleen een herinrichting zal het doel niet bereikt worden. In het coalitieakkoord is over het Europaplein en omgeving onder meer het volgende bepaald:

De hoogste prioriteit is van het Europaplein een belangrijker, levendig onderdeel te maken van het centrum van Volendam.

Horeca en terrassen, naast detailhandel en ruimte voor evenementen worden daarbij als wenselijke elementen gezien. Om maatwerk te kunnen leveren, mee te kunnen denken en rekening te kunnen houden met de context en leefbaarheid, is meer beleidsmatige armslag nodig. Deze beleidsnotitie beoogt daarin te voorzien en biedt een afwegingskader om onder meer van het gedetailleerde, conserverende bestemmingsplan af te wijken.

Deze beleidsnotitie heeft op grond van de Inspraakverordening gedurende zes weken ter inzage gelegen. De ingekomen zienswijzen zijn voorzien van commentaar. Zienswijzen die daar aanleiding toe gaven, zijn verwerkt in de beleidsnotitie.

Context

Het Europaplein staat niet op zichzelf. Eén van de verwachtingen is dat het internationale toerisme toe zal nemen. Amsterdam zet in op meer spreiding van toeristen over de regio. Ook ondernemers hebben hier uiteraard een belangrijke rol in. Naast deze trend is de parkeerplaats aan de Parallelweg een succes in die zin dat er te weinig plaats is voor bussen en auto's. Een alternatief als het Marinapark wordt nog nauwelijks benut. Initiatieven om toeristen anders dan per bus te vervoeren van A (uitstapplaatsen) naar B (dijk/centrum) verdienen daarom een kans. Een ander aspect is de kwaliteit van de inrichting van de openbare ruimte, de uitstraling van 'Volendam' en dan met name de samenhang tussen het Europaplein en de dijk en de verbinding daartussen via de Zeestraat. Ook de autovrije dijk is onderdeel van de stip op de horizon en is direct relevant voor het verkeer vanaf de dijk, over het Europaplein. Parkeergelegenheid voor diverse belanghebbenden is natuurlijk een

Impressies Europaplein

belangrijk aspect en tenslotte zijn de zaterdagmarkt en de kermis belangrijke gebeurtenissen op het Europaplein.

Deze beleidsnotitie zal niet al deze aspecten uitwerken, maar er is wel rekening gehouden met de samenhang tussen deze onderwerpen. Naast dit spoor naar een beleidsverruiming, lopen er twee parallelle sporen. Eén spoor betreft het in 2015 in gang gezette traject om een visie en handboek op de inrichting van de openbare ruimte te maken. De visie (met een gemeentebrede insteek) zal in 2016 worden afgerond en het daarop gebaseerde handboek voor de binnenstad van Edam en de oude kom van Volendam, zal naar verwachting begin 2017 worden vastgesteld. Het andere spoor betreft het inrichtingsplan van het Europaplein en omgeving zelf, als uitvloeisel van eerdere inspraak. Deze drie sporen – beleidsnotitie, visie op de openbare ruimte en herinrichtingsplan – zullen in het najaar samenkomen rondom het Europaplein.

Nadere overwegingen (analyse)

Het plein heeft een belangrijke plaats in het dorpsweefsel van Volendam. Het is een scharnierpunt en samen met de Zeestraat vormt het de entree tot het 'historische' Volendam (de Dijk). De inrichting en functionaliteit van het Europaplein zijn echter van laagwaardige kwaliteit. De openbare ruimte is puur functioneel vormgegeven maar vertoont geen eenheid of ontwerpqualiteiten. De rond het plein aanwezige gebouwen beschikken deels over architectonische kwaliteit en typische Volendamse bouwelementen, doch zij kunnen nauwelijks de functie vervullen die bij zou kunnen dragen aan een levendige sfeer. Daarvoor ontbreekt de nodige intimiteit, gezelligheid, kwaliteit en schaal van de openbare ruimte, die na het verdwijnen van de tram geen nieuwe functie voor drukte en levendigheid heeft gekregen.

De opgave voor het Europaplein kent meerdere facetten. Deze notitie focust zich op de betekenis van het plein en de gewenste functionaliteit van de panden en het plein. Het gebied heeft in potentie een publiekstreckende functie, gericht op verblijf en ontmoeting. Het is een grote openbare ruimte, centraal gelegen in het dorp en nabij tal van voorzieningen en toeristische trekpleisters. De Zeestraat speelt hierbij ook een rol, doordat dit een herkenbare entree naar het dorp moet worden, uitnodigend en van hoge kwaliteit. Het gebied moet een goed verblijfsgebied worden, voor zowel de inwoners die boodschappen doen als de bezoeker (toerist). Daghoreca op het plein moet mogelijk zijn, maar het accent moet liggen op een mix van ontmoeting, evenementen en andere functies. De Dijk is immers het zwaartepunt voor wat betreft horeca.

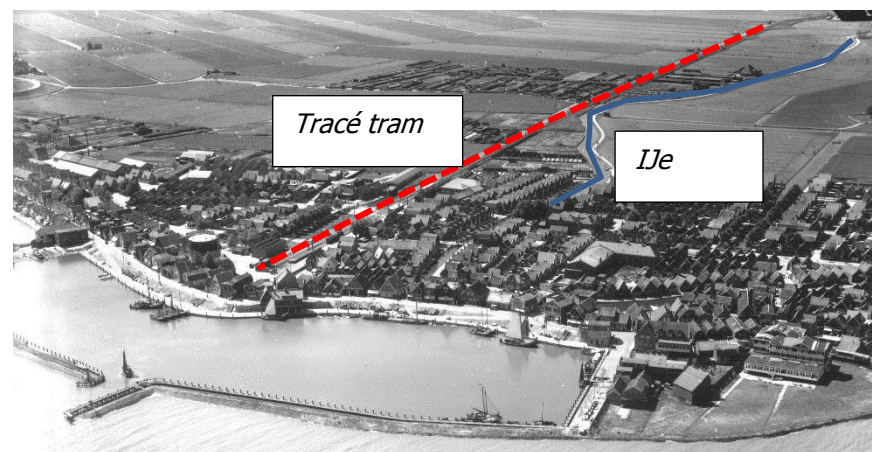
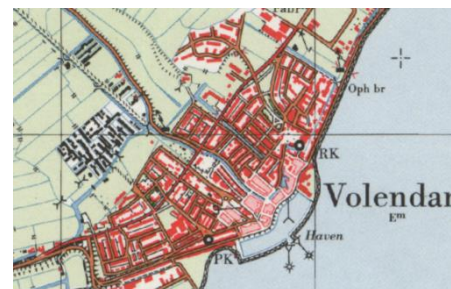
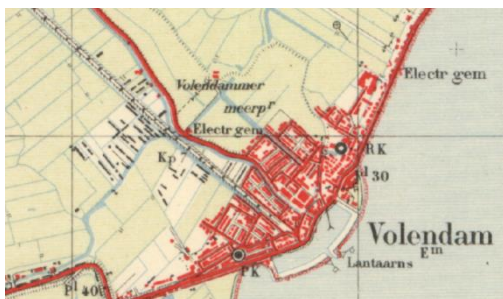
Daar ligt een uitdaging: pleinen van een omvang als het Europaplein kunnen financieel interessant zijn voor restaurants en cafés, doordat het openbaar gebied ingezet kan worden als terras. Een 'winkelplein' echter van deze schaal en omvang, komt hoogst zelden voor. Dit heeft er mee te maken, dat winkels vooral gebaat zijn bij een zekere intimiteit, terwijl horecaondernemers het juist moeten hebben van ruimte (vierkante meters voor terras) en nabijheid tot elkaar. Een winkelstraat tot 8 m breed kan vaak goed gedijen, vanaf 8 m loopt dat langzaam weg. De betekenis van het plein en de gewenste functionaliteit van de panden en het plein kunnen niet los van elkaar worden gezien. Nadrukkelijk wordt vermeld dat deze zaken op elkaar ingrijpen; het één kan niet zonder het ander en omgekeerd. Het Europaplein moet op de een of andere manier intiemer worden en de kwaliteit van de openbare ruimte moet vergroot worden en gaan aansluiten bij het gewenste eindbeeld. Zonder dat overigens aan de functie van het plein als weekmarkt en jaarlijkse kermis getornd hoeft te worden.

Het uitgangspunt in de notitie is dat het Europaplein, en in mindere mate de Zeestraat, zijn betekenis heeft verloren. Het is dit gegeven waardoor het gebied niet 'leeft'. De dimensie sluit niet aan bij het beoogd eindbeeld: het zou moeten gaan om een herkenbare plek, gericht op ontvangst, levendigheid, met een uitnodigend karakter en passend in de karakteristiek van het dorp. De reden voor de huidige situatie is gelegen in de opvallende geschiedenis van het gebied, waar in navolgende paragraaf kort op wordt ingegaan.

Korte geschiedenis

Hoewel de Zeestraat nu de belangrijkste ontsluiting van het centrum is, was dit oorspronkelijk geenszins het geval. Volendam was eeuwenlang alleen bereikbaar via de dijk, vanuit Edam uit het noorden of Katham uit het zuiden. Een andere mogelijkheid was het voet/jaagpad dat langs de IJde liep. Daardoor was Volendam feitelijk lastig bereikbaar. Op navolgende afbeeldingen van de historische topografische atlas is dit goed te zien.

De wat geïsoleerde ligging heeft er toe bijgedragen, dat er zich in Volendam een eigen, voor Nederland unieke cultuur kon ontwikkelen. In 1905-1906 wordt de tramlijn Kwadijk-Volendam aangelegd –op normaalspoor– door de Hollandse IJzeren Spoorweg Maatschappij (HIJSM). Het tracé liep het laatste stuk min of meer evenwijdig aan de IJde over wat nu de Zeestraat heet, en eindigde in een emplacement op het Europaplein en verder (Ventersgracht). Op navolgende luchtfoto is het ruimtelijk effect van het tracé goed zichtbaar.

Afbeeldingen historische atlas: 1905 (linksboven), 1907 (rechtsboven), 1952 (linksonder) en 1961 (rechtsonder)

De exploitatie werd al snel overgenomen door de Tweede Noord-Hollandsche Tramwegmaatschappij (TNHT) waarmee het onderdeel ging vormen van het netwerk van de Waterlandse Tram, met aansluiting op Amsterdam. De tram was een succes en heeft Volendam (deels) uit haar geïsoleerde ligging getrokken. De vaak drassige wegen in dit gebied van Nederland waren vaak slecht begaanbaar en ook de trekschuit was niet altijd beschikbaar, als 's winters de trekvaart dicht vroom. Met de tram konden Volendamse arbeiders eenvoudig Amsterdam (Noord) bereiken om daar emplooi te vinden in de havens of, betreffende vrouwen, in de huishouding. Het spoor werd ook gebruikt voor vervoer van goederen: vis naar Kwadijk, steenkool terug. Vanaf de jaren '50 van de 20^e eeuw zien we ook steeds meer economische activiteiten rondom het emplacement/spoor ontstaan. De bedenkers van de tram hadden overigens primair een ander

doel voor ogen: het bedienen van de toeristische vraag (met name vanuit Engeland) om de wonderlijke Noord-Hollandse dorpjes, zoals Volendam, Marken en Broek in Waterland te aanschouwen. Echter, als gevolg van de komst van de autobus, zijn alle tramdiensten uiteindelijk gestaakt, waarbij Amsterdam-Noord – Edam-Volendam nog het langst stand hield, tot 1956. Daarna zijn simpelweg de rails verwijderd en is er een weg van gemaakt (verder weg was dat de Zesstedenweg, nu de huidige provinciale weg de N247). Door de breedte van het emplacement (er was zowel normaal als smalspoor) – met station op het eind, resulteerde dit als vanzelf in een plein, ter hoogte van het huidige Europaplein.

In de jaren '90 van de 20e eeuw heeft met de komst van het Havenhof het gebied deels een winkelfunctie gekregen. Het Havenhof is echter naar binnen gekeerd en draagt daardoor niet bij aan een levendig klimaat.

Verskillende impressies emplacement/tramtracé Volendam met linksonder ook zichtbaar het AMVO gebouw en rechtsonder het voormalig postkantoor.

Van huidige naar toekomstige situatie

Het heden laat zich door het verleden verklaren. De Zeestraat is niet als straat ontstaan en ontworpen en het Europaplein niet als plein. Daardoor sluiten de dimensies niet aan bij het kleinschalig karakter van het dorp c.q. de functie die ze vervullen. Het gebied was tot het eind van het bestaan van de tram echter een verzamelpunt van economische en maatschappelijke activiteiten, maar tegelijk duidelijk onderscheidend van de Dijk. Het vormde een belangrijk gebied voor Volendam. Met het verdwijnen van de tram verdween dit beeld. De Zeestraat/Europaplein hebben eigenlijk vooral een verkeerskundige functie. Rondom het Europaplein zijn wel enkele publieksaantrekkende panden aanwezig, zoals het Kruidvat in het voormalig postkantoor en enkele winkels/dienstverlenende functies in de noordwand. Maar over het algemeen bezitten de panden een beperkte publieke uitstraling. Verder is er op zaterdag markt en eens per jaar de kermis.

Functionele opbouw Europaplein (plangebied in paars)

De vraag doet zich voor hoe het plein een levendig(er) karakter kan krijgen. Zoals aangegeven, leent de schaal en aankleding van het plein zich daar nu niet goed voor. Bovendien staat de retailsector onder druk, waardoor de vraag zich voordoet hoe een nieuw winkelgebied ontwikkeld zou kunnen worden.

Op het eerste gezicht lijkt dit een onomkeerbaar proces dat ongunstig uit kan gaan pakken voor winkelgebieden. Als niet ingegrepen wordt, dreigt een vicieuze cirkel te ontstaan. De opgave is om te voorkomen dat een binnenstad steeds onaantrekkelijker wordt voor het winkelend publiek. Er is een handvat waardoor de toekomst gunstig kan uitpakken. Winkelen is voor veel mensen een vorm van recreatie. Als winkelgebieden er in slagen de bovengenoemde nadelen zoveel mogelijk te beperken en optimaal gebruik te maken van de voordelen die fysieke winkels bieden (o.a. door een mix met daghoreca/terrassen) kan een doemscenario uitblijven. Winkels kunnen dan namelijk hun bijdrage blijven leveren aan het levendige karakter. Winkels die iets 'eigens' hebben, redden het wel. Het gaat dan om beleving (het zien van het ambacht, het ambachtelijke) en om het bieden van gastvrijheid. Evenementen op het plein zorgen voor extra "traffic".

Het Europaplein heeft daarbij nog als voordeel dat het op de route ligt van het toeristisch/recreatief verkeer van en naar de Dijk, dat in de toekomst alleen maar verder zal toenemen. Door ook de inrichting van de openbare ruimte een kwaliteitsimpuls te geven (met het Handboek Inrichting Openbare Ruimte als vertrekpunt) ontstaat het plein zoals dat voor ogen staat: herkenbaar, levendig en gastvrij.

In de huidige situatie zijn horeca en terrassen niet toegestaan en na een bestemmingswijziging slechts beperkt en voor specifieke locaties.

Om de gewenste levendigheid te creëren, kan aan de volgende functies worden gedacht: detailhandel (met ondersteunende horeca), maatschappelijke en consumentverzorgende dienstverlening, cultuur en ontspanning (museum, galerij, atelier, e.d.) en horeca.

Horeca

Het is onwenselijk om de laatstgenoemde functie onbegrensd toe te staan vanwege het primaire gewicht dat aan de Dijk wordt toegekend. In 2011 is een inventarisatie door de raad vastgesteld van de marktruimte voor de horeca in het huidige centrum van Volendam ("Inventarisatie marktruimte horeca, 2011"). Er werd toen uitbreidingsmogelijkheid gezien voor horeca voor het plangebied tussen de 500 en 800 m² bvo. Dit moe(s)t complementair zijn aan de Dijk: dat blijft het toeristisch- en horecakerengebied van Volendam. Deze behoefte was er al voor en tijdens de economische crisis, zodat geconcludeerd mag worden dat de behoefte er nog steeds is.

De zelfstandige horeca moet daarom daghoreca¹ betreffen, in een mix met winkels. In het voor dit gebied vigerende bestemmingsplan Europaplein/Zeestraat, kan (na een bestemmingsplanwijziging) is dit getal op 300 m² gezet. Na toepassen van een wijzigingsbevoegdheid kan er 300

¹ Daghoreca wordt gezien als een lichte vorm van horeca. Daarbij gaat het om eten en drinken, in aansluiting op openingstijden van detailhandel (tot 22.00 uur). Indien deze vorm van horeca in winkelstraten is gelegen (overigens ook bij kantoren en bedrijven), veroorzaakt het weinig zelfstandig aantrekkelijk verkeer. De klanten zijn immers al op straat of in de nabijheid aanwezig.

De openingstijden van daghoreca zijn gekoppeld aan de openingstijden van winkels: als de winkels zijn gesloten, is daghoreca ook gesloten.

m² lichte horeca worden gerealiseerd. Ingevolge het bestemmingsplan kan dit alleen plaatsvinden in het pand van het voormalig postkantoor².

In deze notitie wordt voorgesteld de ruimte van de inventarisatie uit 2011 (m.a.w. tussen de 500 en 800 m² bvo) geheel te kunnen benutten en de mogelijkheden ook op de noordflank toe te staan, dat zich reeds kenmerkt door enkele publiektrekkende functies. Om de leefbaarheid van het gebied en de omgeving te waarborgen (aan en om het Europaplein wordt ook gewoond), wordt voorgesteld het alleen om daghoreca te laten gaan. De openingstijden dienen afgestemd te worden op de winkeltijden (tot 22.00 uur). Dit voorkomt tevens dat er horeca komt, die bezoekers wegtrekt van de Dijk.

Bovendien zouden reguliere openingstijden er goed toe kunnen leiden, dat bezoekers van de Dijk, die na hun bezoek aan de Dijk, naar het Europaplein trekken voor de taxi, daar gaan rondhangen bij een cafetaria o.i.d., hetgeen een mogelijk ongewenst effect betekent. Door alleen daghoreca toe te staan, wordt volstrekt duidelijk wat het beoogd karakter is voor het plein, en sluit de horecafunctie naadloos aan bij de detailhandelfunctie. Het winkelend publiek kan langer in het centrum worden gehouden door de versterking van de winkelfunctie en verlevendiging van het Europaplein. Conform bestaand beleid kunnen terrassen alleen worden geëxploiteerd door horeca.

Detailhandel

In 2011 is een inventarisatie van de mogelijkheden voor de versterking van het centrum van Volendam en de programmatische uitgangspunten voor detailhandel in dit gebied uitgevoerd ("Inventarisatie Marktruimte

² Aanvankelijk gold de 300 m² ook voor een ander deel, maar dit deel is geschorst door de rechter, zodat de 300 m² alleen geldt voor het voormalige postkantoor.

Detailhandel centrum Volendam (2011)". Vragen als welke detailhandel er moet of kan komen en in welke omvang alsmede in welke branches de specifieke versterkingsmogelijkheden voor het centrum aan de orde zijn, zijn in deze inventarisatie onderzocht. Op basis van de inventarisatie is in het geldend bestemmingsplan de uitbreidingsmogelijkheid voor detailhandel gezet op 4.510 m² voor het gehele plangebied. Dit kan worden toegestaan; er is dus ruimte en onderbouwning voor extra detailhandel, waarvan overigens een deel is opgesoupeerd door winkels/toezeggingen elders. Het aantal panden rondom het Europaplein en de omvang ervan maken daarnaast dat de maximale uitbreidingsruimte ex 4.510 m² in de praktijk nooit benut kan/zal worden.

Het zou dan vooral moeten gaan om recreatieve winkelfuncties. De synergie die kan ontstaan tussen markt en detailhandel is een al langer bekend verschijnsel: twee derde van de marktbezoekers combineert dat met een bezoek aan winkels, op voorwaarde dat deze in het zicht liggen en op korte afstand³. Het aanbod zou gericht kunnen zijn op streekeigen, ambachtelijke producten, dat nu nog minimaal is. Hierin past ook het idee van galleries, ateliers, e.d.

Deze functies zijn ook goed denkbaar aan het Europaplein. Bij deze functies wordt ondersteunende en ondergeschikte horeca toegestaan. Om maatwerk te kunnen toepassen en flexibel te zijn richting de toekomst, is het onwenselijk om precies vast te leggen wat ondersteunend en ondergeschikt is. Het kader in het geldende bestemmingsplan Europaplein/Zeestraat e.o. is in dit verband niet langer actueel. Als daghoreca wenselijk is om een mix daghoreca/detailhandel toe te staan rondom het Europaplein, dan is een mix tussen detailhandel en daghoreca in één pand natuurlijk ook acceptabel, met dien verstande dat bij ondernemingen waar detailhandel de boventoon voert geen terras wordt

³ I&O Research, Markt in zicht (2004)

toegestaan, maar dat het wel mogelijk is dat horeca-ondernemingen goederen verkopen.

Het beoogd karakter – een centrum van levendigheid overdag, met de nadruk op handel en ambachtelijkheid, doet recht aan het historisch karakter: het emplacement en het station, waar arbeiders opstapten, waar maatschappelijke dienstverlening ontstond (postkantoor) en van waaruit goederen werden vervoerd. Maar ook de plek waar toeristen de eerste kennismaking met Volendam konden ervaren. Primair dus een plein voor de inwoners, waar de voor Volendam zo kenmerkende handelsgeest en saamhorigheid perfect tot uiting komen; maar tegelijk een plek waar Volendam zich openstelt voor de bezoekers.

In dat beeld past ook het vigerende beleid op basis van het bestemmingsplan Europaplein-Zeestraat e.o. om door middel van een wijzigingsbevoegdheid een functieverandering mogelijk te maken voor de woningen aan het Europaplein: van wonen naar detailhandel. Dat beleid wordt met deze notitie bestendigd, ook al om te compenseren voor de m²'s detailhandel die aan het Europaplein die worden omgezet in horeca.

Evenementen

Voor evenementen geldt het Beleidsplan Veiligheid bij Evenementen (2008), dat momenteel wordt geactualiseerd. Onderdeel hiervan is het zgn. maximumstelsel, dat op aangewezen locaties het aantal evenementen maximeert. Het Europaplein is onderdeel van het maximumstelsel, maar er is geen maximum aantal evenementen voor het Europaplein vastgesteld. Bij de (lopende) herziening van het evenementenveiligheidsbeleid wordt het Europaplein uit het maximumstelsel gelaten, om voldoende ruimte voor het realiseren van de doelstelling te kunnen bieden, nl. een levendig Europaplein.

Voor wat betreft de functionaliteit van het Europaplein is het gewenst om evenementen op het plein te kunnen (laten) organiseren. Bij de

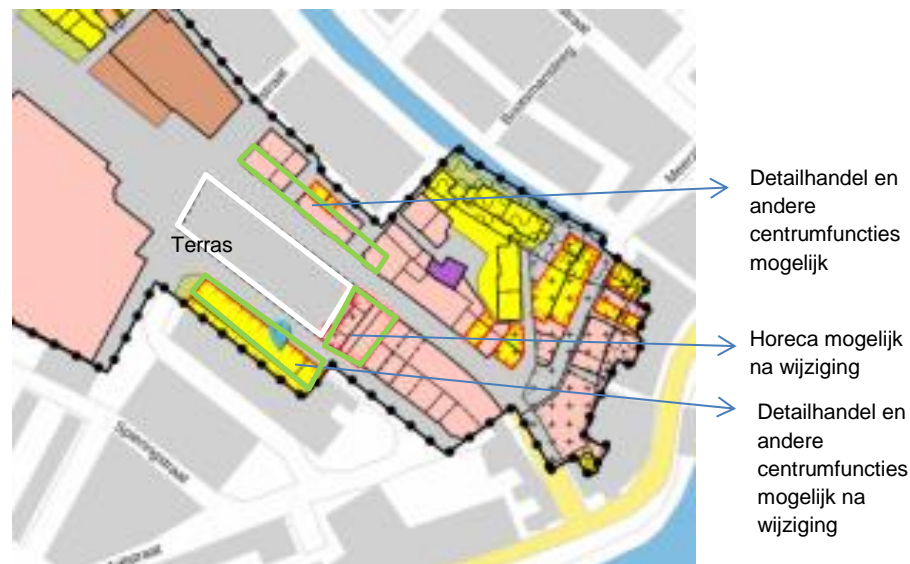
organisatie van evenementen wordt rekening worden gehouden met de kermis en de zaterdagmarkt en met de terrassen op het plein. Detailhandel, horeca, terrassen en evenementen moeten zoveel mogelijk complementair zijn: ze moeten elkaar niet in de weg zitten maar ondersteunen.

Bestemmingsplan Europaplein/Zeestraat e.o./Horecabeleid

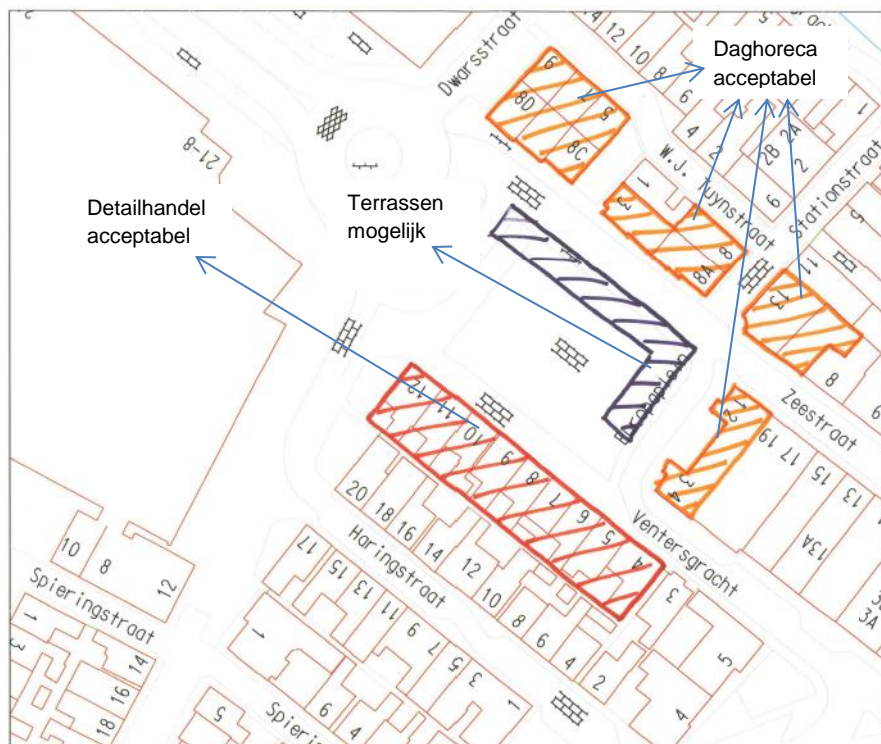
Op grond van door de gemeenteraad vastgesteld beleid (Bestemmingsregeling Horeca-activiteiten 2011, vastgesteld op 26 mei 2011) geldt in de gemeente een zogenaamde 'horecastop'. Als gevolg hiervan is het niet mogelijk het aantal horeca-ondernemingen te laten toenemen. Door lichte daghoreca toe te staan tot maximaal 300 m² en daarnaast ondersteunende en ondergeschikte horeca bij winkels, wordt dit beleidsuitgangspunt voor althans het Europaplein verlaten. Deze koers is ook al ingezet met het bestemmingsplan Europaplein-Zeestraat e.o., zoals aangegeven. Dit is in lijn met de bestemmingsregeling Horeca-activiteiten, die een uitzondering mogelijk maakt voor lichte horeca als kan worden onderbouwd dat dit vanuit stedenbouwkundig oogpunt een toegevoegde waarde heeft voor de openbare ruimte of de ruimtelijke structuur ter plaatse.

De bestaande winkelpanden rond het Europaplein hebben de bestemming Centrum/Gemengd, waarmee detailhandel en andere centrumfuncties mogelijk zijn gemaakt. Verkleuring van detailhandel naar horeca is expliciet niet toegestaan, maar hiervoor geldt met deze notitie de uitzondering die voor het Europaplein wordt gemaakt. De woningen aan de zuidkant van het Europaplein/Zeestraat e.o. beschikken niet over de bestemming Centrum/Gemengd. Met deze notitie wordt detailhandel aanvullend ook wenselijk voor deze panden. Voornoemde uitzonderingen gelden alléén voor het Europaplein en worden toegestaan omdat juist voor dit afgebakend gebied de wens bestaat de levendigheid te laten toenemen. Er is hierdoor geen sprake van precedentwerking. De

beleidsverruiming is hoofdzakelijk gelegen in het feit dat aan het Europaplein daghoreca met bijbehorende terrassen wordt toegestaan, zonder dat de ruimte voor detailhandel afneemt en zonder dat dit op voorhand aan specifieke adressen wordt gekoppeld, zodat maatwerk mogelijk is.

Mogelijkheden vigerend bestemmingsplan

Acceptabele ontwikkelingen

Relatie met overig beleid

Structuurvisie Edam-Volendam 2009 (vastgesteld: 26 februari 2009)

In de structuurvisie wordt de wens het Europaplein her in te richten regelmatig genoemd. Waarbij de verblijfsfunctie zou moeten worden versterkt door het versterken van de winkelfunctie. Deze notitie is in lijn met deze gedachte.

Toeristische Visie (vastgesteld: 29 oktober 2015)

Het Europaplein wordt niet letterlijk genoemd in de toeristische visie, maar wel wordt de wens geuit de toerist langer in de gemeente te laten verblijven. Uitvoering van deze notitie kan daar aan bij dragen.

Economische Agenda 2020 (vastgesteld: 2012)

In de economische agenda wordt als doelstelling geformuleerd dat het winkelaanbod in het centrum van Volendam uitgebreid moet worden; het Europaplein moet hierbij het hart van het kernwinkelgebied gaan vormen (autovrij verblijfsplein). Deze notitie is in overeenstemming met de Economische Agenda.

Terrassenbeleid en APV (vastgesteld: 29 mei 2012)

Deze notitie is in overeenstemming met de APV en het terrassenbeleid.

In het terrassenbeleid is geregeld dat terrassen mogen dagelijks geëxploiteerd worden van 09.00 uur tot 22:00 uur. In de nachten van vrijdag op zaterdag en zaterdag op zondag mag het terras in een daartoe aangewezen gebied geëxploiteerd worden tot 24.00 uur. Dit is voor het Europaplein niet gewenst. Overdag heerst er levendigheid, maar na sluitingstijd van de winkels (22u) keert de rust terug aan het Europaplein. De gemeente zal hier heel zeer helder over communiceren richting toekomstige exploitanten.

Verkeer en parkeren

De mogelijke komst van extra horeca, detailhandel en aanverwante functies leidt tot extra verkeersbewegingen. Dit aantal zal niet zodanig zijn, dat de infrastructuur dit niet kan verwerken. De bewegingen vallen in feite weg tegen de grote bezoekersaantallen die de Dijk trekt c.q. zijn daar

complementair aan. De maatregelen zijn erop gericht de bestaande bezoekers langer in het centrum te laten verblijven. Waar de nieuwe functies verkeersbewegingen genereren zullen bezoekers parkeren op het AMVO terrein, in de Zeestraat en in de parkeergarage onder winkelcentrum Havenhof. Daarnaast zal er sprake zijn van bevoorradingsverkeer. Dit zal worden beperkt in de oude kom van Volendam, zodat er per saldo niet meer maar minder verkeersbewegingen te verwachten zijn rond het Europaplein.

Handhavingsbeleid

Het voorkomen van overlast voor bestaande gevoelige functies in het gebied is een belangrijk uitgangspunt van het beleid zoals het in deze notitie wordt geschetst. Om overlast te voorkomen wordt er voor gekozen om uitsluitend daghoreca toe te laten, die op zijn laatst sluit tegelijkertijd met de nabijgelegen winkels (om 22.00 uur).

Om dit te kunnen waarborgen zal aan te verlenen omgevingsvergunningen t.b.v. het exploiteren van een horecabedrijf aan het Europaplein de voorwaarde worden verbonden dat de inrichting uiterlijk tot 22.00 uur geopend mag zijn, en dat alleen sprake mag zijn van inrichtingen tot categorie 1c als bedoeld in de Staat van Horeca-activiteiten, conform de wijzigingsbevoegdheid die al is opgenomen in het bestemmingsplan voor de huidige Kruidvat.

Het bestaande terrassenbeleid gaat er al vanuit dat terrassen uiterlijk tot 22.00 uur geopend mogen zijn. De uitzonderingsmogelijkheid (vrijdag- en zaterdagavond tot 0.00 uur) die het terrassenbeleid biedt, is niet van toepassing op het Europaplein. Afhankelijk van de inhoud van het nog op te stellen terrassenbeleid zullen dergelijke voorwaarden ook worden verbonden aan evenementen.

De gemeente zal streng toezien op handhaving van deze regels om overlast door horeca, terrassen en evenementen voor nabijgelegen gevoelige bestemming tot een minimum tot beperken.

**Bijlage: Staat van Horeca-activiteiten uit het bestemmingsplan
"Europaplein/Zeestraat e.o."**

Categorie 1 "lichte horeca"

Bedrijven die in beginsel alleen overdag en 's avonds behoeven te zijn geopend (vooral verstrekking van etenswaren en maaltijden) en daardoor slechts beperkte hinder voor omwonenden veroorzaken. Binnen deze categorie worden de volgende subcategorieën onderscheiden:

1a) "Lichte horeca"

- automatiek;
- broodjeszaak;
- cafetaria;
- croissanterie;
- koffiebar;
- lunchroom;
- ijssalon;
- snackbar; (zonder nachtopenstelling, d.w.z. met openingstijden tot 23.00 uur)
- shoarma/grillroom; (zonder nachtopenstelling, d.w.z. met openingstijden tot 23.00 uur)
- pannenkoekrestaurant; (zonder nachtopenstelling, d.w.z. met openingstijden tot 23.00 uur)
- tearoom.

1b) "Overige, lichte horeca met een bedrijfsoppervlak kleiner dan 250 m²"

- bistro;
- restaurant/brasserie (zonder bezorg- en/of afhaalservice);
- hotel en/of pension;
- uitsluitend afhaalservice.

1c) "Lichte horeca, met een relatief grote verkeersaantrekkende werking"

- bedrijven genoemd onder 1a en 1b met een bedrijfsoppervlak van meer dan 250 m² (zonder zalenverhuur);
- restaurant met bezorg- en/of afhaalservice (zoals bijvoorbeeld Pizzaketens, Chinese restaurants, Mcdrives etc.).

Categorie 2 "middelzware horeca"

Bedrijven die normaal gesproken, al dan niet incidenteel, ook delen van de nacht geopend zijn en die daardoor hinder voor omwonenden kunnen veroorzaken, echter zonder zalenverhuur. Binnen deze categorie worden de volgende subcategorieën onderscheiden:

2a) "Middelzware horeca"

- bar;
- bierhuis;
- biljartcentrum;
- café;
- wijnproeverij en/of proeflokaal;
- snackbar met nachtopenstelling, d.w.z. met openingstijden tussen 23.00 uur en reguliere sluitingstijd horecabeleid⁴;
- shoarma/grillroom met nachtopenstelling, d.w.z. met openingstijden tussen 23.00 uur en reguliere sluitingstijd horecabeleid.

2b) "Aan het sportstadion gerelateerde horeca", d.w.z.:

- de horeca-activiteiten in/bij het sportstadion, waaronder de sportkantines en de bestaande ruimtes in dit complex, die al dan niet gedeeltelijk zijn ingericht als bar of café, tot ten hoogste het bestaande vloeroppervlak aanwezig op het moment van het in werking treden van het plan;
- zalenverhuur in/bij het sportstadion (zonder regulier gebruik ten behoeve van feesten, muziek- en dansevenementen).

Categorie 3 "zware horeca"

Bedrijven die voor een goed functioneren ook 's nachts geopend zijn en die tevens een groot aantal bezoekers aantrekken en daardoor grote hinder voor de omgeving met zich mee kunnen brengen. Binnen deze categorie worden de volgende subcategorieën onderscheiden:

3a) "Reguliere, zware horeca"

- bowling- en/of partycentra met zalenverhuur (voor regulier gebruik ten behoeve van feesten en partijen);
- combinatie van bar/café/hotel/restaurant > 250 m² met zalenverhuur (voor regulier gebruik ten behoeve van feesten en partijen)

3b) "Overige zware horeca"

- congrescentrum als hoofdfunctie;
- dancing;
- discotheek;
- nachtclub;
- uitgaanscentrum, inclusief zalenverhuur t.b.v. feesten, partijen, muziek en dansevenementen

⁴ De reguliere sluitingstijd voor horecagelegenheden in de gemeente Edam-Volendam is nader geregeld in artikel 2:29 van de APV.